

Dlaczego Wikipedia jest ważna?

Wikipedia jest wielka!

Największa encyklopedia na świecie

marzec 2009

Angielska Wikipedia	2.800.000 haseł
Niemiecka Wikipedia	800 tys. haseł
Francuska Wikipedia	700 tys. haseł
Polska Wikipedia #4	580 tys. haseł

Łącznie:
wszystkie wersje językowe Wikipedii 12,6 mln haseł

Źródła:
http://meta.wikimedia.org/wiki/List_of_Wikipedias
http://s23.org/wikistats/wikipedias_html.php?sort=good_desc
http://s23.org/wikistats/wikipedias_html.php?sort=good_desc

anglojęzyczna **Wikipedia**

w TOP 10 websites świata *(od 2 lat)*

(wg Alexa)

wikipedia.org

w TOP 10 serwisów internetowych w Polsce

(wg PBI Gremius)

Źródła:

http://www.alexa.com/site/ds/top_sites?ts_mode=global&lang=none

<http://www.pbi.org.pl/index.php/ida/175/?okres=11&ListaGrupa2=2#c1>

Wikipedia - encyklopedia niezwykła

- * globalny projekt internetowy
- * wielojęzyczna (> 200 wersji językowych)
- * mechanizm wiki - modyfikowalne strony internetowe (hasła)
- * tworzona przez wolontariuszy, każdy może zostać autorem encyklopedii
- * przedsięwzięcie współpracy online (udane)
- * aktualność (tsunami 2004, londyńskie zamachy terrorystyczne 2005)
- * wiedza wolna, bezpłatna i dostępna dla każdego

Wikipedia - encyklopedia niezwykła

- * **NPOV** - neutralny punkt widzenia
- * **konsensus** - jeśli możliwe decyzje podejmowane na drodze konsensusu Wikipedystów
- * **własność haseł** - nikt nie może sobie rościć praw do treści haseł
- * **bez twórczości własnej** (ang. no original research)
- * **weryfikowalność** (ang. verifiability)

NPOV – neutralny punkt widzenia

- * bezstronne prezentowanie różnych poglądów bez wskazywania, który z nich jest słuszny
- * przedstawianie wszystkich znanych punktów widzenia w danej sprawie
- * neutralny język, niewartościujący
- * rzetelne przedstawianie wszystkich argumentów za i przeciw każdemu stanowisku
- * podanie w miarę możliwości kto i dlaczego jest pro lub contra danemu stanowisku

Konsensus

Konsensus wypracowanie wspólnego stanowiska,
poprzez rzeczową dyskusję opartą o:

- * zasady Wikipedii
- * dobrą wolę
- * weryfikowalne źródła wiedzy

Własność haseł

- * hasła mogą mieć jednego autora (teoretycznie)
- * nikt nie może sobie rościć praw do hasła lub swojego wkładu
- * każdy wkład może zostać poprawiony i ulepszony przez innych
- * nie można zabronić zmian we własnym tekście
- * nie można nakazać usunięcia własnego wkładu (jeśli jest on poprawny i zgodny z zasadami Wikipedii)
- * każdy ma prawo do zmiany (w dobrej wierze) wkładu innych

No original research

nie należy zamieszczać własnych

- * badań, wynalazków, przemyśleń i interpretacji rzeczywistości
- * Wikipedia jest źródłem wtórnym
- * treść haseł opiera się na wiarygodnych danych
- * referencje muszą pochodzić z godnych zaufania i powszechnie uznawanych źródeł
- * publikacje naukowe o wystarczającym prestiżu
- * **wyjątek**: zdjęcia i ilustracje

Weryfikowalność

treść Wikipedii (poza oczywistościami i prawdami ogólnymi) (m. in. cytaty) powinna mieć odniesienie do wiarygodnego, opublikowanego źródła

- * autor dodający nowy materiał powinien wskazać jego źródło
- * nowa wątpliwa treść bez źródeł może być usunięta
- * obowiązek podania źródła informacji spoczywa na dodających nowy materiał
- * zasada o kapitalnym znaczeniu, konsekwentnie egzekwowana doprowadzi do zdecydowanej poprawy wiarygodności Wikipedii

Do czego służy Wikipedia ?

- * Wikipedia - "pomoc naukowa" uczniów i studentów
- * Wikipedia nie popiera bezkrytycznego kopiowania treści artykułów
- * strona **"Zrzeczenie się odpowiedzialności"** ostrzega

"Może zdarzyć się, że na Wikipedii znajdziesz nieprawdziwe informacje"

- * powoływanie się i cytowanie Wikipedii
- * powoływanie się na Wikipedię przez media
- * Wikipedia jako encyklopedia pierwszego kontaktu

Dlaczego Wikipedia jest ważna?

Imagine a world in which every single person on the planet is given free access to the sum of all human knowledge.

Wyobraźcie sobie świat, w którym każdy mieszkaniec naszej planety ma bezpłatny i nieograniczony dostęp do całej wiedzy ludzkości.

Jimmy Wales

Jak trafiłem na Wikipedię?

- * **2000** – Nupedia - lista dyskusyjna
- * **wiosna 2001** – działam na angielskiej Wikipedii
- * **lato 2001** – wysiłki w celu utworzenia polskiej Wikipedii
- * **26 września 2001** - Polska Wolna Encyklopedia Sieciowa (Paweł T. Jochym)
- * **pierwsze hasło** - *Reguła Titiusa-Bodego*

Wikipedia - #1 open content

Projekty siostrzane Wikipedii

- * Wikisłownik (Wiktionary) - internetowy słownik tworzony online
- * Wikicytaty (Wikiquote) - internetowa baza cytatów
- * Wikibooks - darmowe i otwarte materiały edukacyjne (gł. podręczniki)
- * Wikiźródła (Wikisource) - internetowa baza tekstów źródłowych
- * Wikinews - serwis informacyjny na technologii wiki
- * Wikispecies - wielojęzyczny katalog gatunków biologicznych
- * Wikiversity - materiały i programy dydaktyczne wraz z grupami edukacyjnymi
- * Wikimedia Commons - repozytorium grafik, muzyki, dźwięku, wideo, animacji itp.)

Wikipedia dla świata i ludzkości

- * Wikipedia – źródło rzetelnej, neutralnej światopoglądowo wiedzy i informacji
- * Wikipedia dla krajów Trzeciego Świata i krajów rozwijających się
- * Moulin Wiki – Wikipedia na CD/DVD dla uczniów i studentów w Afryce

<http://www.moulinwiki.org>

Wikipedia dla świata i ludzkości

Wikipedia Selection for Schools

- * bezpłatny DVD
- * zweryfikowany pod względem jakości
- * niekomercyjny
- * wybór haseł z Wikipedii, która
- * materiał dydaktyczny szkół w Wielkiej Brytanii
- * 5500 haseł
- * dobrej jakości ilustracje
- * == 20 tomowa encyklopedia 20 mln słów i 34 tys. ilustracji
- * <http://schools-wikipedia.org/>

Wikipedia - podsumowanie

- * Wikipedia - fascynująca i porywająca
- * globalny wysiłek internautów-ochotników, cel - największa i najlepsza encyklopedia w historii

Wikipedia i projekty jej pochodne:

- * niekomercyjne, non-profit, open source i open content
- * wiedza i informacja wolna, obiektywna i możliwie niezależna od wpływów światopoglądowych
- * działanie na rzecz rejonów biedy ekonomicznej, która jest pochodną braku dostępu do rzetelnej wiedzy i informacji, a co za tym idzie edukacji

Wikipedia potrzebuje Was – waszej wiedzy, entuzjazmu i zaangażowania